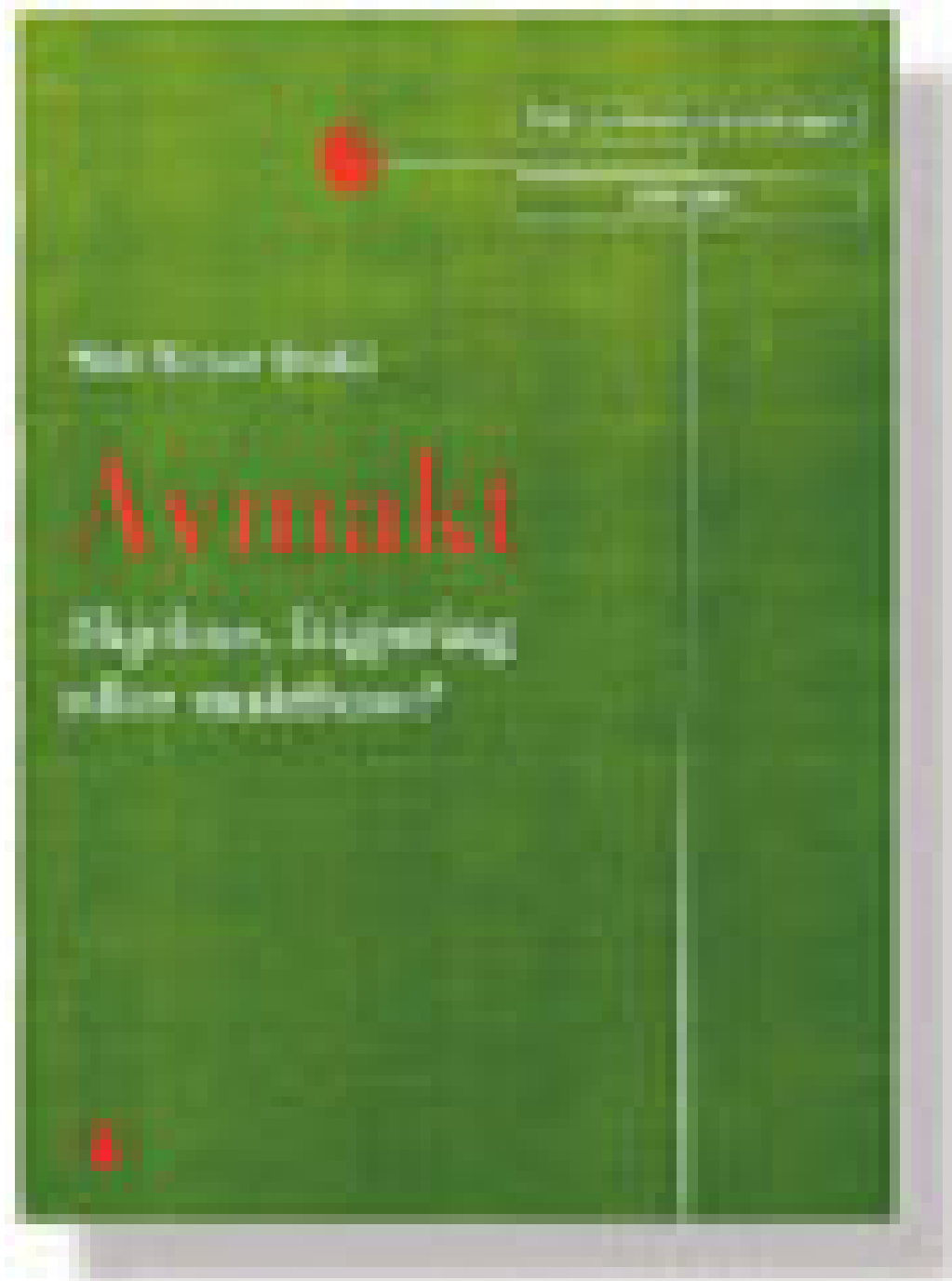

Avmakt er også makt

BOKOVERSIKT

Boken er en av flere publikasjoner fra Makt- og demokratiutredningen 1998 – 2000 som søker å belyse maktforhold og maktstrukturer i det norske samfunnet på overgangen til et nytt årtusen. Hensikten med boken er å belyse avmakten på ulike områder og nivåer. I sitt forord beskriver redaktøren avmaktens subjektive karakter. Alle kjenner avmakten, men lite er skrevet om den ut fra et vitenskapelig synspunkt. Den finnes best beskrevet i skjønnlitteratur og andre kunstneriske uttrykk. Siri Meyer beskriver avmakt som noe eksistensielt, noe vi erfarer på kropp og sjel. Vitenskapen prioriterer derimot det allmenne, det generelle og abstrakte.

I åtte kapitler belyses avmakten fra høyst ulike vinkler. Språkets makt vises bl.a. gjennom sitater fra Pippi Langstrømpes verden og skjønnlitterære sitater. Gjennom antropologiske briller beskriver Hanne Müller pasientens opplevelse av avmakt, men også livskraft og livsutfoldelse. Knut Stene Johansen tar oss med på en reise i litterære uttrykk for sykdom, mens psykiater Finn Skårderud diskuterer utviklingen av selvet i relasjon til avmaktsbegrepet. Teolog Paul Otto Brunstad har en spennende skildring av kjedsomhet som sosial og kulturell maktfaktor, der spesielt utdanningssamfunnets krav til ungdommen skaper motmakt gjennom opposisjon mot konforme systemer.

Sølvi Marie Risøys artikkel om Taperforeningen gir rom for mange refleksjoner rundt pasientorganisasjoner og deres maktmuligheter for å påvirke prioriteringer i helsevesenet. Boken avsluttes med en sosialantropologisk studie av makt og avmakt i en norsk landkommunes lokalpolitikk. For en tidligere lokalpolitiker er det lett å kjenne seg igjen i denne beskrivelsen.

Boken spenner vidt og bredt, fra teoretiske diskurser til maleriske beskrivelser. For en praktiker blir de teoretiske diskusjonene vanskelig tilgjengelige, men i hovedsak har boken gitt nye perspektiver om makt og avmakt. Å forstå avmakten hos våre pasienter bør være en forutsetning for ethvert møte med sykdom og smerte. Like viktig blir det for leger som deltar i samfunnets beslutningsprosesser å forstå konsekvensene for folk flest. Boken anbefales til refleksjon for leger i både klinisk og administrativt arbeid.

ArneJohannesen

Kommunehelsetjenesten

Skien

Publisert: 30. juni 2001. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 12. juli 2026.